THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY SAULE (SUN)
PUBLISHED EVERY TUESDAY AND FRIDAY

An American Newspaper published in the Lithuanian Language, that circulates thruout the U. S. A., and Foreign Countries. Founded in 1888. Yearly Subscription: United States, $5.00; ½ Year $3.00; Foreign Countries $6.00. Adver. Rates on Application

SAULE PUBLISHING CO.,
MAHANOY AND A STRS., MAHANOY CITY, PA. U. S. A.

SAULE
THE SUN

DU-KART SANVAITINIS LAIKRASZTIS "SAULE"
ISZEINA KAS UTARNINKA IR PETNYCZIA

Prenumerata: Suvienytose Valstijose $5 Metams; $3 ½ Metams; Kitose Vieszpatystese $6.00 Metams; $3.50 ½ Metams

Laiszkus ir Pinigus visados siuskite ant szio adreso:

SAULE PUBLISHING CO.,
MAHANOY AND A STRS., MAHANOY CITY, PA. U. S. A.

No. 91 (ENTERED AT THE MAHANOY CITY, PA., POST-OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER.) MAHANOY CITY, PA. LAPKRICZIO, UTARNINKAS 16, 1948 (NOVEMBER, TUESDAY 16, 1948) V. L. Boczkowski, Editor and Mgr. 60 METAS

Ispanai Praszo Paskolos

Isz Amerikos

JUREIVIAI STRAIKUOJA

Keleiviai Turi Savo Bagažus Patys Isz Laivu Iszsineszti

NEW YORK. — Beveik visi laivu uostai ant Atlantiko pakranczio yra suparalyziuoti, nes darbininkai straikuoja.

AFL Darbininku Unija rengiasi balsuoti, pažiureti ar darbininkai nori da ilgiau straikuoti ar gryžti in savo darbus.

Didesni laivai, kurie žmones veža dabar jieszko kitu uostu, ir neplaukia in New York, kur visi jureiviai straikuoja.

Szitos straikos baisiai daug kompanijoms kasztuoja ir darbininkai daug pinigu netenka, nes jau isz "piedes" iszejo.

Laivai dabar plaukia net in

(Tasa Ant 4 Puslapio)

RADO DU LAVONU

CLEARFIELD, PA. — Vyrai, kurie jau per kelias dienas jieszkojo dingusio mažo eroplano, užtiko du lavonu, prie Goshen miestelio apie deszimts myliu nuo Clearfield. Žuvusieji žmones buvo C. Buzz Johnston, antru ranku automobiliu pardavejas, ir Clair E. Conaway, isz Woodland miestelio.

Ju mažas eroplanas dingo ir niekas nežinojo kur jo jieszkoti. Kai surado eroplana jie rado negyvus žmones.

GAISRAS GIRIOJE

600 Žmoniu Apleidžia Savo Namus

SANTA ANA, CALIF. — Vejas ir audros nesza deganczias skveldras ir medžiu virszunes ir vis placziau ir placziau uždega medžius ir visus miszkus, apie Santa Ana, Californijoje. Daug vieszkeliu buvo uždaryta, nes dumai, dulkes ir ugnis juos užliejo ir apsupo.

Daugiau negu trys szimtai namu dabar yra pavojuje nuo to gaisro. Visi kuri itk pajiegia eina in tuos miszkus ir stengiasi ta gaisra užgesinti ar apmalszinti. Apie septyni szimtai vyru, moteru ir vaiku dabar in talka stoja.

Valdžia net pasiunte marinus, kareivius tiems žmonems padeti. Ugniagesiai sako kad vien tik lietus ta gaisra numalszins ir tuos namus iszsaugos. Czia, szitame kraszte labai reikia lietaus, nes viskas baisiai iszdžiuve.

Straikos Francuzijoje

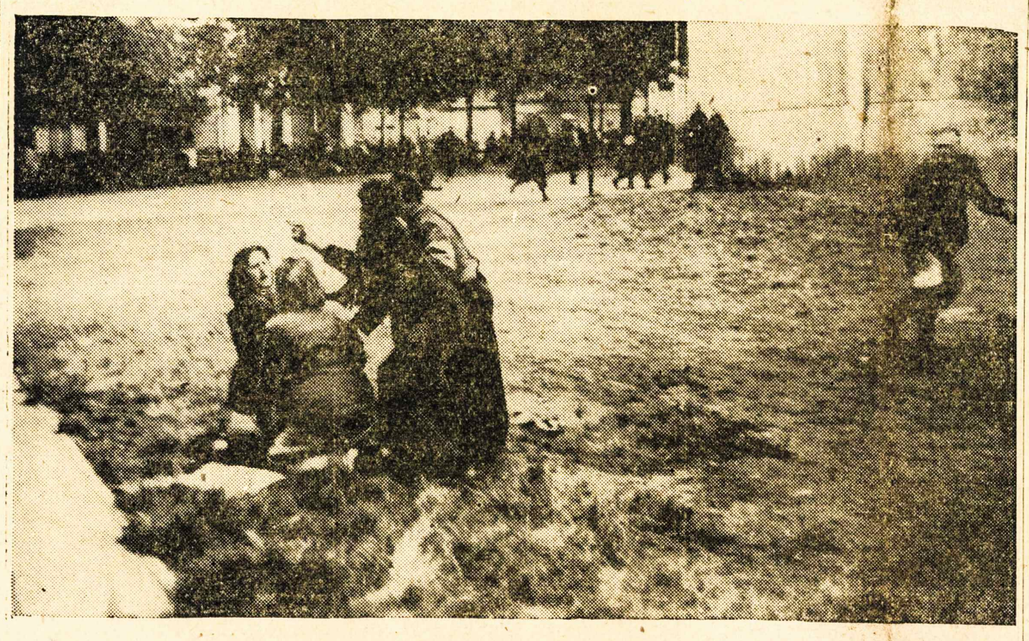

Straikos Francuzijoje taip subuntavojo žmones kad mainieriai net ir su valdžios policijantais ir kareiviais susikirto ir susikerta. Francuzijoje straikos tai ne laikos, ne kaip Amerikoje. Tenai per straikas buva tikras karas, vaina.

Czia valdžios sargai susikirto su Komunistu subuntavuotais mainieriais. Moterys stengiasi pagelbti vienam sužeistam mainieriui. Szitas susikirtimas invyko kai mainieriai, Komunistu kurstomi insilauže in Bethune miesto sostine, pavoge valdininka M. Pee ir stengesi ji priversti kad jis paleistu septynis mainierius, kurie buvo suaresztuoti ir in kalejima patupdinti.

Kai policija keliems mainieriams galvas praskele ir kitus gerokai apdauže, tai jie paleido ta valdininka ir patys pasitrauke.

Komunistai dabar mato kad jie negali inlysti in valdžia, tai jie stengiasi valdžios darbus paniekinti ir visur koja pakiszti. Už tai jie dabar buntavuoja žmones ir kelia straikas kur tik gali.

KOMUNISTAMS RIESTAI FRANCUZIJOJE

Generolas De Gaulle

PARYŽIUS. — Francuzijos Komunistai, kaip Amerikieczio Henry Wallace treczios partijos padupczninkai, gavo gerai per snuku per rinkimus. Dabar Komunistai Francuzijoje ima abejoti ar jie moka kaip žmones valdinti ir gazdinti ir ar tos straikos yra kam vertos.

Net ir Andrei Vishinsky, Tautu Sanjungoje ima abetjoti ar jis su savo propaganda ka gero savo Rusijai yra nuveikes.

(Tasa Ant 4 Puslapio)

AMERIKIECZIAI TRAUKIASI

Amerikos Kariszki Laivai Prirengti Kinijos Uostuose

SHANGHAI, KINIJA. — Amerikos kariszki laivai yra prirengti ir laukia Kinijos uostuose, kur Amerikiecziai rankasi ir rengiasi iszplaukti, jeižu Komunistu armijos dar arcziau prie to miesto prieis.

Shanghai miestas jau po ka-

(Tasa Ant 4 Puslapio)

6,000 AMERIKIECZIU ANGLIJOJE

LONDON, ANGLIJA. — Amerika dabar turi daugiau negu szeszis tukstanczius kareiviu Anglijoje. Anglijos Apsaugos Ministeris szitas žinias pranesze savo žmonems, labai greitai pasiaiszkindamas kad tie Amerikiecziai kareiviai Anglijos valdžiai nei cento nekasztuoja. Jis sako kad Amerikiecziams nera paskirta atskiros vietos ar vieszbucziai ir kad Amerikiecziai ir Amerikos valdžia už viska pilnai užsimoka.

(Tasa Ant 4 Puslapio)

VOKIECZIAI STRAIKUOJA

VOKIETIJA. — Mainieriai in Ruhr sleni, Vokietijoje buvo pimutiniai sustraikuoti kad visiems parodžius savo nepasitenkinima su pragyvenimo brangumu. Milijonai mainieriu sustraikavo. Ju žmonos nesutinka ir sako mainieriai turetu dirbti, nes jau ir taip sunku pragyventi.

Szitos straikos invels tarp asztuoniu ir dvylikos milijonu darbininku ir jau dabar kasztuoja apie szeszios deszimts milijonu doleriu.

Armijos Karo Sztabas in szitas straikas nesikisza, bet Armijos virszininkai perspeja

(Tasa Ant 4 Puslapio)

KARAS KINIJOJE

NANKING, KINIJA. — Kinijos Karo Sztabas pranesza kad dabar daugiau negu milijonas kareiviu kariauja priesz Komunistus, ir kad Komunistai jau ima trauktis. Leitenantas Generolas Teng Wen-yi sako kad, szitas susikirtimas su Komunistais Kiniecziais yra didesnis ir žiauresnis, negu buvo karas priesz Japonus.

Laikrasztininkai sako kad daugiau negu trisdeszimts tukstancziu Komunistu buvo nužudyta. Komunistai prisipažinsta kad jie isz keliu vietu pasitrauke, bet jie sako kad jie taip padare vien tik kad sustiprinus savo eiles.

Kariszki policijantai dabar visu rasztus peržiuri ir pareikalauja žinoti isz kur ir in kur eina žmogus nakczia. Reiszkia visur yra kariszkas stovis.

Karas siauczia ant dvieju szimtu myliu frunto. Karininkai sako kad szitas susikirtimas yra didžiausias, žiauriau-

(Tasa Ant 4 Puslapio)

14 ŽUVO; 11 SUŽEISTI

Quito, Ecuador. — Keturiolika žmoniu žuvo ir vienuolika buvo labai sužeisti, kai pilnas autobusas sudužo ir apsiverte.

Policija speja kad autobuso stabdžiai, "briekai" sugedo ir szoveris negalejo to autobuso sustabdyti kai jis apsileido nuo kalno.

Milijonas Kareiviu Kariauja Kinijoje

Komunistams Nesekasi Francuzijoje, Generolas DeGaulle Gryžta; Japonijos Prem. Tojo Kaltas Už Žmogžudystes; Laivai Stovi Uostuose, Darbininkai Straikuoja

MADRID, ISPANIJA. — Generalissimo Francisco Franco, ana diena pasake kad su jis su savo žmonemis nori užvesti draugiszkus santykius su Amerikiecziais ir su Amerikos valdžia. Jis teipgi iszreiszkia savo nora ir pasitikejima, kad Amerikos valdžia suteiks jo krasztui dvieju szimtu milijonu doleriu pasokla. Jis sako kad tiek pinigu reikalinga atstatyti jo kraszto fabrikus ir pramone.

Szitas Ispanu vadas, kalbedamas su laikrasztininkais, pareiszke kad kaip jis visa szita tarptautini klausima supranta, tai didžiausias pavojus, kuris gresia ir grasina Vakaru Tautas nera tiek isz Rusijos užpuolima ar karo su Rusija, kiek isz Rusijos Komunistu inlindimo in Vakaru krasztus, kur jie mažu-pamažu inlenda in valdžia.

Jis sako kad Kremlinas už jokius pinigus nepaskelbtu karo, jeigu nebutu tikri kad jie ta kara laimes. O jie niekados negales buti tikri jeigu visos Vakaru Tautus vienybe palaikys.

Generalissimo Francisco Franco sako kad jis ir jo krasztas mielu noru stos in vienybe su Amerika ir kitais su Amerika ir kitais Vakaru Krasztais. Jis sako kad draugiszki rysziai tarp Amerikos ir Iszpanijos gali buti užmegsti ir palaikyti.

Amerikos valdžia nekaip žiuri in szita Ispanijos vada; laikrasztininkai ji intarineja ir sako kad jis yra Faszistas, kad jis pritare Hitleriui ir Mussoliniui per kara. Bet jis labiausiai yra neapkenciamas, už tai,

(Tasa Ant 4 Puslapio)

JAPONIJOS PREM. TOJO KALTAS UŽ ŽMOGŽUDYSTES

24 Kiti Kaltinami Už Milijonus Nukankintu

TOKYO, JAPONIJA. — Beveik visi teismo kambaruose nustebo ir pasipiktino kai dažinojo apie visus tuos prasikaltimus ir kankinimus ir žmogžudystes, su kuriomis dabar yra kaltinamas Japonijos Premieras Hidekei Tojo ir dvideszimts-keturi jo draugai.

Teismas priparodo kad jie daugiau negu visa milijona žmoniu nukankino, nužude.

Szitos žinios buvo surinktos per ilga laika ir taip nustebino tuos kurie iszgirdo, kad keli visai iszejo teismo kambaru, nenoredami daugiau iszgirsti apie tu Japonu žvieriszkuma.

Prasikalteliai pabalo teismo kambaruose. Net ir buves Generolas Seihiro Itagaki, kurie iki dabar vis szypsojosi ir juokiesi szi teiseju, pabalo ir nutilo.

Teismas parodo, kad szitie Japonai yra tikrai kalti už 302,000 nekaltu žmoniu gyvastis, per savo neprižiurejima ir savo žvieriszkuma. Teismas dar prie to paminejo pusantro szimto kitu vietu kur labai daug žmoniu pražuvo, buvo nukankinti ar badu pasimire.

Kai teismo atstovai pradejo skaityti szitu Japonu prasikaltimus, tai skambejo kaip kokiu žvieriszku žmoniu pasiutimas. Daug Japonu stengiasi atsipraszyti, bet nei vienas Japonas nesistengia tuos savo buvusius vadus pateisinti.

Tarptautinis teismas prieina prie szitokios iszvados: "Szitoks žvieriszkumas buvo val-

(Tasa Ant 4 Puslapio)

Kas Girdet

Valdžia rengiasi pakelti kareiviams mokesti. Jeigu ne sziais metais, tai jau tikrai ateinancziais. Jie gaus apie deszimta nuoszimti daugiau.

——::——

Dar daugiau straiku bus visuose Europos krasztuose. Komunistai szitas straikas rengia ir darbininkus buntavoja.

——::——

Boris Shiskin Darbo ir Darbininku Administracijos virszininkas ir Amerikos Sekretorius Marshall Tvarkos narys dabar turi savo ofisus Paryžiuje. Jis tenai nuvažiavo su savo žmona. Gimes Rusijoje, jis yra advokatas ir yra gerai žinomas kaipo Socialistas. Kongreso Komisija darado kad jis yra narys Alexandria Komiteto Washingtone, kuris buvo intartas kaipo Komunistiszkas. Szitas Shiskin pagarsejo kaipo narys Trumano Civiliniu Teisiu Programoje, kuri buvo isz pradžios Komunistu vedama.

——::——

Darbininkai ant geležinkeliu gaus daugiau moketi, gaus apie penkiolika ar dvideszimts centu ant dolerio daugiau. Kai tik jiems algos bus pakeltos, tai kompanijos pakels kasztus ant freitu ir ant traukiniu.

——::——

Eroplanu kompanijos biski atpigino tikietus. Tai paprastas dalykas žiemos laiku, kai mažiau žmoniu eroplanais važiuoja.

——::——

"Daug redakciju dabar jau pakelia kasztus savo laikraszcziu. Nesenei laikraszczio numeris kasztavo penktuka; dabar laikraszczio numeris kasztuos septynis centus, už tai kad popiera vel pabrango ir darbininkai redakcijose daugiau algos reikalauja!"

——::——

Fabrikantai sako kad ateinancziais metais jiems reikes apie milijona daugiau darbininku. Jau ir dabar sunku rasti darbininka be darbo. (Czia kalbama apie miestus ir fabrikus. Mainu miesteliuose randasi daug jaunuoliu be darbo, nes jie in mainas nenori eiti, o kitokiu darbu nesiranda.)

——::——

Miestuose jau dabar nera gana rasztininkiu, sekretorku, patarnautoju, daktaru, dantistu ir slaugiu.

——::——

Dideli biznieriai ir fabrikantai reikalauja kad valdžia nepavelintu jauniems vyrukams savanoriai stoti in vaiska, bet kad visi butu Armijos Sztabo imami. Jie sako, kad daug jaunu vyruku dabar stoja savanoriais in vaiska kurie yra pramonei ir fabrikams labai reikalangi.

——::——

Ateinancziais metais Armijos Sztabas praszys kad daktarai ir dantistai butu panevalia imami in vaiska nes, ju dabar nera gana. Slauges, nebus po prievarta imamos, bet bus kalbinamos; joms bus duodama karininko laipsnis ir gaus moketi kaip ir karininkai.

——::——

Laivynas jau dabar reikalauja milijonus doleriu del nauju ir dideliu kariszku laivu. Laivynas rengiasi per tris metus statydinti kariszkus laivus.

——::——

Jeigu kuris isz musu skaitytoju rengiasi pirkti savo žmonelei ar savo mergelei kailinius "fur coata," tai mes patariame palaukti iki po Nauju Metu, kada visi kailiniai bus daug pigesni. Dabar labai mažai kas tokius kailinius perka ir sztorai per daug ju turi. Po Nauju Metu visi jie beveik pusiau atpigs.

——::——

Visas svietas dabar taip sumaiszytas kaip bulves su kuopustais. Visi musu didžiunai piktai kalba, ergelioja, peszasi, grumuoja, bet nieko nedaro. Klausimai ir nesusipratimai auga ir dideja. Tarptautine politika dabar nieko nereiszkia. Musu dipliomatai sznekucziojasi, kaip bobos buczerneje.

——::——

Tautu Sanjunga, kuri buvo viso svieto viltis, dabar jau ima irti. "Mes jau seniai raszeme kad ta Tautu Sanjunga yra bejiege ir visai nieko nereiszkia."

——::——

Mes tik sznekame apie kara, bet karas jau baisi tikrenybe Graikijoje, Kinijoje, Indo-Kinijoje, Burmoje, Malaya, Kashmir ir Indonesijoje. Czia dar nera paskelbtas pasaulinis karas, bet mažai tai ka reiszkia tiems kurie tenai žusta, ar tas karas pasaulinis ar ne.

——::——

Szventoje Žemeje, Palestinoje dabar stengiamasi investi nors Paliaubas jeigu ne taika. Bet Paliaubos yra baisiai nepastovus dalykas. Tauta sutinka apskelbti Paliaubas kai ji ginkluojasi ir rengiasi ant didesnio karo!

——::——

Karo baime, kaip koks kardas kybo virsz viso svieto. Per isztisus menesius Europos žmones nujaute ta karo baime; dabar jau ir dipliomatai apie kara kalba.

——::——

Amerikos valdininkai ir dipliomatai nesibijo ir nesitiki, kad tas Treczias Pasaulinis Karas jau taip arti! Jie nesitiki kad tas Treczias Karas taip greitai iszkils, nes jie sako kad Sovietu Rusijos vadai nenori ir bijosi karo, kad jiems yra gana bedos savo kraszte be karo, kad Rusija gauna ka ji nori be jokio karo, kad Sovietai tikisi laimeti viska per Komunistus sziandien visur lenda ir visur darbuojasi, kad Kapitalizmas savaimi sugrius, kad Sovietu Raudonoji Armija nera pasirengus del karo.

——::——

Musu dipliomatams daug labiau rupi tie klausimai kurie mus veda in kara, bet karo nepaskelbia, kur reikia pasitarimo, nusileidimo ir sveiko proto.

——::——

Berlyno klausimas yra painiausias ir pavojingiausias. Czia Amerikos dipliomatai nesibijo karo, bet bijosi susikirtimo, kuris visiszkai atskirtu Rusija nuo vakariniu tautu.

——::——

Szventoji Žeme, Palestinas yra in Berlyno klausima panaszus. Czia reikia Arabu ir Žydu klausima iszriszti, dvi armijas sulaikyti ir dvieju tautu žmones sutaikinti, jeigu galima, be Tautu Sanjungos armiju, kuriu ta Tautu Sianjunga neturi.

ISZ LIETUVOS

(Tasa)

Pyliavos skiriamos uždirbama ir nedirbama žemė. Už nedirbama žeme tu, kurie yra iszveszti (deportuoti) Pyliavos iszskirstomos valsczaus ukininkams. 1945 metuose, nuo Pyliavu buvo atleidžiami buve Raudonarmiecziai ir Naujakuriai. Dabar tos lengvatos panaikintos. Pyliavu kiekio iszskaitinejimas neduotu tikro supratimo, ar tos Pyliavos dideles ar mažos.

Normaliais laikais jos butu pakeliamos del to; kad ukis jau yra neproduktyvus: Traszos maža, darbo jiegos maža gyvuliu, raguocziu, tik treczdalis, ketvirtadalis to, kas budavo. Taigi ir derlius menkas. Nepakeliamos da ir del to, kad samoningai jos skiriamos ne tik valstybei reikiamu maisto produktu sudaryti, bet ir pacziam ukiui ukininku (kuloku) kliasai sunaikinti. Del to 1947 metuose, Pyliavos uždetos po kelis kartus. Isz auksto paskelbus Pyliavu atidavimo terminus, laikus staiga pakeisdavo ir reikalaudavo Pyliavos supilti anksceiau. Logiszke budos iszvada, kad neiszpylusieji gabenami in Rusija szeszeriem metam. Kas nestengia iszpilti javu gali duoti pakaitala; gyvuli. Taip dažnai ir esti. Bet tokiu budu naikinama pati ukio substancija. Neiszpylusieji Pyliavos negali vežti nieko in ranka parduoti. Už Pyliavos mokama. Bet atlyginimas toks, kad vietom gautas atlyginimas tesu darydavo vos keturiolikta dali reikiamu valstybei moketi mokesczių. Supiltos Pyliavos neszti racionaliai suvartojamos. Mariampoles sandeliuose supilti javai sužaliavo. Kai apžiurejo, megino juos iszkeisti su ukininkais in sveikus, už sveiku grudu centneri duodavo 7 ct., sužaliavusiu.

Ukis negali buti naszus ir del to, kad nera darbo jiegos.

Daug vyru yra iszvežta, dalis buvo pasitrauke in tokius darbus, kurie atpalaidavo nuo karo tarnybos; dalis bigodami iszvežimo pasitrauke isz namu. O samdytis isz szalies galima tik teoriszkai. Szalia samdinio algos reikejo už ji moketi dar ir valstybei iki 200 czrv. (2,000 rubliu). Tokiu mokesczių ukis nepakelia ir nuo samdiniu tenka atsisakyti. Tokios ukines akeijos dalykas ukiniu atžvilgiu yra žiaurus. 1947 metus neapdirbto žemes ploto buvo 40 procento gyventoju maitinimas net kaime sumenkejes. Tai yra Bolszevizmo doktrinai laimejmas, nes ukio sunaikinimas ir žmoniu marinimas turi vesti in to ukio nauja pavidala, kolektyvini.

Praktiszkai bet-gi to kolektyvinio ir sumechaninto ukio pažanga nedidele.

Dabar MT stocziu tera tik tiek kaip 1941 metuose. Arkliu, maža; trakoriu, maža. Kuliamos maszinos nacionalizuotos.

Ukininkam skiriama dar ir kita vieszoji prievole: iszskirsti ir parvežti turi 30 erd., miszko kas turi pargebenti iki 60 erd. Pažymetina, kad miszko kirsta, bet in tolimesni, o in artimaji miszka atvaro ukininkus isz toliau. 1944-1945 metuose in miszkus dirbti iszvarydavo dviem menesiam.

Miszkai kertami ir gabenami in Don-baso sriti. Kol Partizvanu miszkuose buvo daugiau, miszku naikinimo budas, planas buvo vykdomas silpniau. Miszko gaisru niekas negesina. Kazlu Rudos miszkuose tyczіom iszdegino dideli plota, bejieszkodami Partizanu bunkieru.

Durpiu gamyba tris kart mažesne nei Vokiecziu okupaci jos laikais. Anglies maža pristatoma. Del to ir elektros Kaune maža. Gyventojai mieste kuru rupinasi ka kaip iszmamo. Del to skaitom net laikraszcziuose, kaip koks Sovietinis pareigunas vyksta in kaima, griauja ir gabena kurui tuszczias trobas, tu, kurie yra iszvežti, deportuoti. Instaigos turi paczios pasirupinti. 1945 metuose universitetas ir jo bendrabucziai visai nebuvo kurenami; radiatoriai susprogo; 1945 metuose gauta sziek tiek angliu. Neretas atsitikimas, kad Sovietiniai pareigunai vyksta in kaima susiranda negyvenamus iszvežtuju, deportuotuju namus, nusigriauna ir vežasi in miesta, taip organizuoja sau kuro. Plytu gamyba sumažejus del dabar jiegos trukumo. Roku pyltine gamina tik kariuomenei. Palemonas sziek tiek dirba. Bet gyventojam neparduoda nei plytu, nei czerpiu. Maino paskutiniu laiku tik in arklius. Cemento fabriku nera. Akmenej, tik fabriko veikimas, projektas. Taip pat ir Skirsnemunej, nors ji intraukta in penkmeneczio plana, buda.

Tekstiles fabrikai Klaipedoje nedirba. Kaune Drobe atstatinejama. Litex dirba. Audiniai taip pat. Linas veikia, bet galviniai linai iszvežami in Sovietu Sanjunga.

Odos pramone laikosi geriau. Stiklas Radviliszky dirba. Aleksote, taip pat. Pieninės daugumas veikia, maistas Kaune buvo sudegintas, bet jau veikia. Geležinkeliu dirbtuves Kaune, praplestos. Fabrikai apskritai daugiausia gamina karo reikmenis, ir ju iszdirbimas eina in Sovietu Sanjunga. Bendras ukio pajiegumas, palyginti su 1939 metuose tera mažesnis 50 procento.

Geležinkeliu judejimas didelis. Kariniai, vagonai traukiniai eina kas kelios minutes. Keleiviniu traukiniu tarp Kauno ir Vilniaus, vienas per para, tarp Kauno ir Szesztoku, kas antra diena. Plentai labai duobeti, niekas netaiso. Nemūne laivu judejimas mažas. Daugumas laivu buvo suspeje iszplaukti. Klaipedos uostas atstatomas ir plecziamas. Jame yra didele povandeniniu laivu baze. Didžiausia Pabaltije. Laivam inrengti cementiniai bunkeriai.

— BUS DAUGIAU —

LAIME!

(Tasa Nuo 3 Puslapio)

jog klaidos buta ir už tuos pinigus nupirkta gražus paltas? Ar ne tiesa, mano mielasi džiugino ji žmona ir juokdamosi pridure užmirszkime mes ta visa kvaila istorija ir bukime vel pasitenkine. Jei gera užbaiga tai visa gerai!

— Na del manes, sumurmejo kepejas. Tegul ji skradžiais! Bet asz tau sakau, motin, kad mes daugiau nebantytum savo laimes loterejoj.

— Daugiau jau asz neimcziau kad ir visa Kauna ar karaliaus kambariai už kelis skatikus butu galima iszloszti.

— GALAS —

Pirkie U. S. Bonus

Lietuviai "PD" Britu Zonoje, Vokietijoje

BROOKLYN, N. Y. — 1—1947 m., Sausio 1 d., Britu Zonos stovyklose buvo 23,026 Lietuviu. 1948 m., Rugsejo 1 d., ju teliko 12,779 Liet.

2—Nuo 1947 m., Sausio 1 d., iki 1948 m., Rugsejo 1 d., atvyko 8,743 Liet. Nuo 1947 m., Sausio 1 d., iki 1948 m., Rugsejo 1 d., repatrijavo 603 Liet. Viso isz Britu Zonos, vietose stovyklu iszvyko 9,346 Liet.

Tranzitinese stovyklose pakely in atvykia 1948 m., Rugsejo 1 d., buvo 1,552 Liet.

Tuo budu emigravusiu atvyko repatrijavusiu ar beemigruojanczių Lietuviu 1948 m., Rugsejo 1 d., buvo 10,898 Liet.

3—Naujai priimtuju in DP skaicziu, bet gyvenanczių už stovyklu ribu 1948 m., Rugsejo 1 d., buvo 1,298 Liet. Tuo budu Britu Zonoje 1948 m., Rugsejo 1 d., buvo 15,629 Liet.

4—Lietuviu emigracija isz Britu Zonos ejo in sziuos krasztus:

LIETUVIU EMIGRACIJA ISZ BRITU ZONOS EJO IN SZIUOS KRASZTUS:

	1947	1948m. 1.1.-1.9	1947 iki 1948m. Rugs. 1
Anglija	4,808	824	5,632
Argentina		18	18
Australija	287	445	732
Belgija	100	9	109
Brazilija	100	38	138
Francuzija	1	162	163
Kanada	781	1,011	1,792
Hollandija		8	8
Szvedija	5	2	7
Suvien. Valst.	31	47	78
Venezuela	50		50
Kitur		16	16
Viso	6,163	2,580	8,743

5—1948 m., Rugpiuczio men. emigravo, atvyko 312 Lietuviai. 1848 m., Rugpiuczio men., repatrijavo 14 Lietuviai.

6—Iki 1948 m., Rugpiuczio 15 d., komisijos apklausinejo 12,829 Lietuvius, globai priimtinu rasta 12,350, nepriimtinu 198, isz stovyklu paszalinta 62.

Visais imigracijos ir paszelpos reikalais kreipkites in United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn, 11, N. Y.

Pabludo

Sunus — Ar tevelis pažinojo mamyte priesz apsipacziavima?

Tevas atsidusias — Ne, vaikeli, kad buczia ir ne pažinias!

"Gamtos Vaikas"

Eden Ahbez ir jo žmona Anna sako kad jiedu stengiasi visiszkai prie gamtos gyventi. Jiedu czia su savo suneliu, kuris yra pavadintas Tatha Om; rieszkia "Pilnai Apsiszvietes." Eden Ahbez yra pragarsejes Hollywood mieste kaipo "Gamtos Vaikas." Jis nesikirpdina plaukus nesiskuta barzdos ir nenaudoja jokiu moderniszku daigtu ar praszmatnybiu.

Raiteliu Lenktynes

Szitas paveikslas primena mums senoves raitelius, apie kuriuos mes sziandien žinome tik isz senu paveikslu. Bet szitie raiteliai nera isz senoves; jie lenktyniuoja in Rose Tree Fox Hunting Kliuba, netoli nuo Philadelphijos, in Media, Pa. Arkliai szoka per krumus ir tvoras per szitas lenktynes, kurios yra panaszios in Anglijos raiteliu-medžiotoju lenktynes, kur visi raiteliai su szunimis vejasi lape.

PILVO GASAI!

Kenciate nuo gasu ir iszsipūtimo isz priežasties užkietejimo? Ar jus turite jausma "pilnumo," kuris gadina jusu apetita? Tada jus turite padaryti, kaip daugelis tukstancziu, kurie sekmingai daro nuo 1887 metu—imkite laiko iszbandyta, atsakanti stomachic-tonic vaista viduriams liuosuoti.

Triner's Bitter Wine

Szis malonus iszbandytas vaistas moksliszkai prirengtas paczios Gamtos gydancziu žoliu, szaknu ir botanikos. Jis teikia greita pagelba nuo užkietejimo ir jo skaudejimo. Nusipirkite bonkute sziandien ir patys patirsite geruma. (Pastaba: jei jus negalite gauti Triner's savo artimoje krautuvej, atsiusk $1.50 su tos krautuves adresu mums: Joseph Triner Corp., 4053 W. Fillmore, Chicago, ir jums tuoj bus pasiusta didele 18 oz., bonka Trinerio apmoketu paszta).

Iszmintingas Kumas

— Kumuti, kad tu man galva nukirstumai, tai netikesiu, jog žeme sukasi aplinkui, ba jeigu taip, isztikruju butu tai marios iszsilietu!

Uoszve In Ženta

Uoszve — Ar tu žinai, jog tai mano dukrele yra puikiai užauginta, tai man josios ne kaniutysi!

Žentas — Žinau, jog tokis jau velnias kaip ir tu!

"DIP-LESS" WRITING SETS by Esterbrook

Choose The Right Point for The Way You Write

No. 5556 General Writing

No. 5668 General writing

No. 5550 Posting

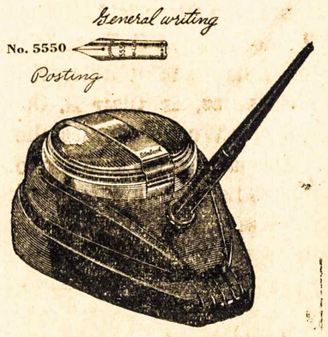

Can't Leak - Won't Flood

Writes 300 words without dipping

Saule Publishing Co.
MAHANOY CITY, PA.

A-B-CELA

arba pradžia SKAITYMO ...ir... RASZYMO

64 pus., Did. 5x7 col. Dabar Po 25c.

"SAULE"
MAHANOY CITY, PA.

LAIME!

ISZBANDYK savo laime!

Taip buvo iszspausdinta storomis raidemis žaliame lapely, kuris buvo indetas in laikraszti ir tokiu budu surado kelia patekti veik ir kiekvienus miestelio namus.

Tokiais keliais ir kepeja Vaizgira szis lapelis buvo aplankes. Kuomet kepejas bepusrycziaujant varte tik ka gauta laikraszti, žalio popiero kasniukas iszpuole ties jo kojomis, kuri jo žmona skubiai pakele. Visu moteriszku smalsumu, labai atydžiai ji perskaite szi lapeli. Tai buvo skelbimas (reklama) labdaringos Raudonojo Kryžiaus loterejos isz Kauno. Kelis kartus perskaiczius ir sužinojus dalyka, Vaizgiros žmona padave lapuka savo vyrui lygiai taip kaip Jeva rojuj pasielge su obuoliu.

— Dirstelk Motiej, kas do pasakiszki iszloszimai: 500,000; 100,000; 75,000; 50,000; 30,000; o be to dar daugelis mažesniu nuo 20,000 iki 5,000. Na kažin taip mums pameginus nors karta paimti bilieta?

— Žiurek kas galvon užejo senei; ar dar ko neprasimanytum? Murmejo kepejas bekrapsztydamas pypke. Su taip iszloszimais tai yra tik monijimas pinigo ir suktybe daugiau nieko. Jie tik czia ant popiero stovi, bet in kiszeniu niekad nepakliuva. Popiera kantri, ji visa prisiima; galima joje spauzdinti ka nori ir kas nori.

— Na, jau jei ne tiesa butu tai tik-gi nebutu laikraszti paraszyta, sziaip samprotavo Vaizgiros žmona.

Susirauke vyras žvilgterejo in savo žmona ir aiszkino.

— Laikrasztyje ir buna daugelis apgaudingu dalyku, be to czia yra visai ne laikrasztyje tik ant žalio popieraus skurliuko. Tai yra Žydu prasimanymas, kad piliecziu pinigai suplauktu Žydams in kiszeniu.

— Bei-gi galima vienok ir iszloszti.

— Kas iszlosze? Tik tie patys Žydai, kurie visa dalyka savo rankose turi, o sziaip žmones labai retas kuris iszloszia. — O-gi nesenei naszle Abramczikiene iszlosze.

— Daug ji ten iszlosze?

— Deszimts tukstancziu litu.

— Tai negalimas daiktas!

— Taip tikrai deszimts tukstancziu. Asz pati macziau tuos pinigus. Tuomet asz pamaniau sau: Toki prieda butu gera ir mums sunaudoti.

— Suprantama asz neniekincziau taip dalyko jei butu tikrai žinoma, jog szis tas iszlosziama.

— Kad niekad nemegina tai ir neiszloszia nieko; tik drasiem pasaulis priklauso. Asz manyczіau mums reiketu pabandyti.

— Ir pinigus pro langa iszmesti.

— Visai ne, ka mes bilietui nusipirkti iszleisime, tai nereszkia dar pro langa iszmesti; asz nujaucziu, jog mes iszloszim.

Ir kas gali moteriszkes užsispyrimui ir iszkalbumui isztverti. Jau Adomas rojuj to negalejo; delto nemeskim akmeniu in mus garbinga kepeja Vaizgira, jei jis savo moteries užgaidoms netvere prieszintis. Kad jis ir pasiliko prie savo nuomones, jog su visom loterijom aiszki suktybe, bet szvento ramumo ir meiles del atsisake nuo savo senu pažiuru ir dave reikalinga pinigu suma bilietui nusipirkti.

* * *

Po keletos dienu pilnas vilcziu lapelis jau buvo ju rankose. Buvo tai labai didelis numeris ir prie to dar neporinis, kuris sulyg tos srities žinovu visuomet laimingesnis yra negu kad porinis.

Atejo ir loszimu diena. Vienok szi karta ju bilietas liko neiszloszes. Žuvo numeris, nors jis ir neporinis buvo. Apsivyle savo lukesczіais Vaizgiriene, o vyras tik bare ir murmejo del be naudos iszmestu pinigu.

Loterijos instaiga nekreipe domes in savo klientu piktus nepasitenkinimo rugojimus, bet skelbe vel antrus loszimus. Kiekvienas pirma emusis, galejo vel dalyvauti loterijos loszimuose antros klases savo senu bilieto numeriu, tik reikejo isznaujo nusiunsti pinigai. Szi karta bilietu kainos buvo kiek didesnes, bet iszloszimu sumos irgi nemažos.

Vaizgira ne žinoti apie tai nenorejo, jis norejo tik tuojau gražinti jiems prisiunsta bilieta, kad apsisaugojus nuo bereikalingu iszlaidu, bet jo antroji mylimoji puse tuo buvo labai nepatenkinta.

— Kas jau karta "A" isztare turi ir "B" isztarti. Mes neprivialetum szi karta atsisakyti. Juo toliau loszimai eina, tuo didesni iszloszimai seka. Butu visai kvaila jeigu mes dabar imtum ir atsisakytum toliau loszti. O jeigu kartais kliutu, taip ji sau galvojo.

Vaizgira nusileido savo žmonai ir sumokejo da karta. Antru kart vos tik be trupucziuko liko neiszlosze. Tik kaip ant plauko visa laime kabojo. Numeris 179354 iszlosze, o ju buvo 179355.

— Žiurek tik tu, kaip arti laimes mes esame, sake Vaizgiriene. Kitu traukimu jau tikrai mes iszlosztume.

Dar karta ryžosi kepejas ir isz gilumos savo pinigines isztraukes piniga sumokejo treczіam kartui.

Bet szi karta laime nuejo visai kitais keliais. Nei ju, nei szalia kiti artimi numeriai neiszlosze. Laime skyre net tukstancziai. Isztverminga žmona tais nenusisiekimais nenusimine.

— Da mes privalome ketvirtiems loszimams paimti, sake ji. Tik isztverme pasiekiama tikslo.

Bet iszloszimo ji nepasieke. Nors ketvirtu kart laime buvo vel arti priejus, bet ir dabar nusisuke pro tiek vilcziu pade-

BALTRUVIENE

Newtono motereles,
Truputi susivaldykite,
In saliunas nesilankykite,
Ba kaip pribusiu,
Tai nesigailesiu
Duosiu jums tiek
Kad niekas ant jus
nesusimyles.
Reikia grinczia vektuoti,
Valgi pagamyti,
Ir kitu dalyku
atliktie.
* * *
Taip mano ruteles
ir mergeles,
Gražiau iszrodysite,
Kaip marszkinius
apsikamszysitia,
Nera biauriu žiureti,
Kaip priszakai iszpaiszioti.
Diezaž, rodos skuduriu
prigrusta,
Taip labai iszpustas,
Jau gana,
Su tokia mada!
Ir tai netiktai merginos,
Nes ir moteres.
Ne gana, kad plaukai
kaip kudlos,
Rodos suvytas kaltunas,
Kur badai pilnas uteliu,
Spjaut ant tokiu
mergeliu.
* * *
Daug funiu pamacziau,
Kada apie Daytona
pribuvau,
Kokis tenais mergeliu
pasielgimas,
Ir ju iszaugimas.
Vienam pleise tikros
funes atsibuvo,
Nes ten koks vaikinas
ant burdo ten buvo,
Mat mergele sebrauja
su makaronais,
Per naktis bumauja.
Kada tamsi naktis
praejo,
Tai mergele namo
parejo,
O vaikinas ryte jau
atsikele,
Kava prie stalo gere.
* * *
In Camden miesta mergele
atvyko,
Ir labai gyresi,
Prie vyru kabinosi.
Priesz veidrola cziauposi,
In szalis kraiposi,
Visus ant juoko laiko,
Ir gero žodelio netaiko.
Asz pataru,
Jeigu kur tokia atsiras,
Vyrai privalo tojaus ant tokios
monkie szpjauti
Reikale jokio netureti.

Lakunai

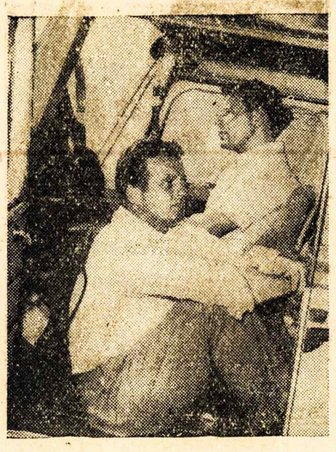

Fred Vinmone, po kairei ir Bert Simons, isz Dallas, Texas, czia parodo kaip jie sedes savo mažame eroplane, kai jiedu stengsis kuo ilgiausiai be jokio sustojimo skristi padangese. Kai vienas vairuos, draivys eroplana, kitas pasilses.

jusi vargsza kepeja. Numeris 179356 iszlosze, bet ne 179355 kur buvo sukrauta visa Vaizgiru viltis. Nusimines kepejas suglamže savo laimes lukesczіu lapeli ir užkeike pirmu kart savo gyvenime.

— Turbut užkeiktas koks mus tas numeris, kalbejo žmona, nes paprastai negalimas daiktas tiek kartu neiszloszti.

— Žinoma, juo slepias velnias, smarkiai reke Vaizgira, ir mus kvailus sugaudo, kad mes savo karcziai uždirbta skatika Žydui in maszna supiltum. Dabar asz tau sakau, reikia liautis. Ne skatiko neduosiu tokiems monams, kuris ir taip jau mums daug pinigu kainavo. Asz negaliu leisti sau visai nuo koto nusmukti vien kad patenkinti tavo moteriszkas užgeidas. Sakau tau da karta jau penktu kart nemeginsime savo laimes.

Bet jo žmona, nežiurint skaudaus patyrimo, buvo kitos nuomones.

— Penktus, paskutinius ir didžiausius loszimus mes praleisime! Jeigu mes dabar iszlosztume tai visas savo iszlaidas padengtume. Penkis szimtus tukstancziu iszloszti, klausyk Motiej.

— Nekalbek man daugiau apie tai; užtenka man jau to; asz nieko bendra nenoriu tureti su tuo.

— Kaip? Tu nori penktus traukimus, svarbiausius isz vi su praleisti ir taip lengvai musu laime niekais paversti. O jeigu mus bilieto numeris iszloszia svarbiausia loszimu suma, ka tada?

— Hm, tas žinoma butu malonu, bet geriau jau mes laikykim savo pinigus kiszenej ir palikim kitiems kvailiams toliau loszti. Mes nieko neiszloszim.

— O kas žino? Asz dabar tvirtai insitikinus, jog szi kart iszloszimai mums priklauso.

— O asz matau jau isz anksto, jog mes ir szi karta prakiszim. Liaukis su tuo, sene. Tai yra per kvaila. Geriau susilaikyti nuo nuostoliu negu kad toliau mums garbingai uždirbta skatika niekais leisti.

— Ne, asz nenoriu liautis. Taip arti tikslo ar asz turiu praleisti iszloszima? Niekuomet, asz imu bilietą ir penktai loszimu klasei.

— O asz tau sakau, motin, tu to nedaryk.

— Asz gi darysiu ir tiek!

Ginczas buvo gana smarkus Pirmu kart, laimingo ir ramaus ju dvieju gyvenimo isztiko kovo. Kita ryta kaimynai žinojo, jog ramus Vaizgirai viens kitam in plaukus buvo sukibe.

Keleta dienu, iki sziol ramiuose namuose, vieszpatavo audra. Žmona pasiputusi triuse virtuveje, o vyras iszemes isz pecziaus bulkaites eidavo in kaimyne smukle.

Vaizgira negalejo pakensti tokio jo namuose vieszpatavusio upo. Jis negalejo kas vakaras klausyti žmonos pamokslu, tai-gi nutare visam tam padaryti gala; susitaikinti. Susitaikinimo sanlyga buvo pinigu suma suteikta penkta karta loterijos bilietui nusipirkti. Prislegta szirdimi, kepejas sumokejo gana daug pinigu in rankas savo žmonos, kuri prižade jo daugiau niekad jau nebeimti. Ir vel vieszpatavo taika ir ramybe Vaizgiru namuose. Vyras kepe ramiai savo bulkaites ir szvilpe sau priprasta daina,

Laivynas Nepamirszta

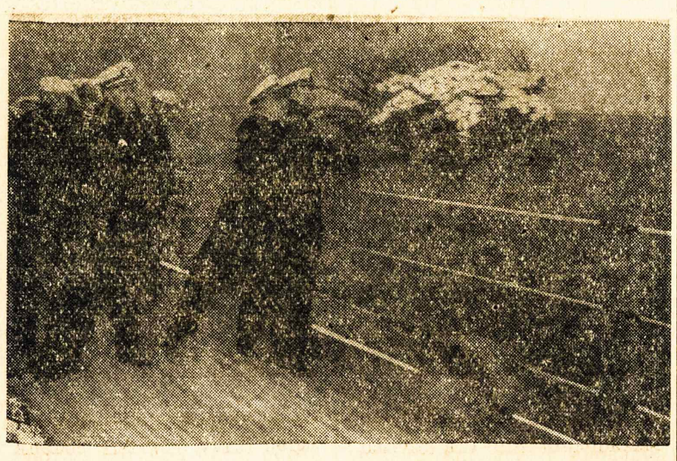

Nepaisant nei lietaus nei audros, Laivyno vyrai nepamirszo savo žuvusius draugus. Jie iszkilmingai apvaikszcziojo ir prisimine tuos kurie žuvo ant mariu per kara. Kapelionai Katalіku, Protestonu ir Žydu tikejimo paleido ant audringu mariu szitas geles, kvietkas, kaipo atsiminimo auka žuvusiems.

Veliau, Tautu Sanjungos delegatu vaikucziai taipgi paleido ant mariu puokszteliu, kaipo prisiminimo auka visiems Tautu Sanjungos mirusiems.

Laivynas ir armija ir valdžia su parodomis apvaikszcziojo ta gedulio diena. Katalikai visa szita menesi paskiria savo mirusiems ir stengiasi daugiau pasimelsti už tuos kurie su sziuo pasauliu jau atsiskyre.

o žmona triuse virtuvej ir gamino visa su tokiu uolumu, kaip ji tai darydavo per 15 metu. Apie loterija ir laimejimus daugiau nekalbeta.

Atejo ir penktos klases loterejos loszimai.

Buvo vakariop.

Motiejus Vaizgira sedejo szalia savo kaimyno smukles savininko. Prie ju da prisidejo ir kriauczius Andrius Paliunas. Szis triju burelis ramiai sau prie stiklelio sznekucziavos. Tuo kart staiga inejo laiszkaneszys ir padave tik ka iszejusi da ryt dienai laikraszczio numeri. Paskutiniam laikraszczio puslapyj buvo praneszimas: "Penktos klases loszimuose 500,000 iszloszimas teko numeriui 179355."

Vaizgirai sumirgejo akyse; jis vos nesukniubo beskaitydamas. Atsigaves isz to džiaugsmo, jis paszoko nuo kedes, mete savo stikleli in siena tokiu smarkumu, jog szuke vos nesužeide kriaucziaus Paliuno raudonos nosies, ir puole in glebi smukles savininkui kartodamas lyg girtas: "Iszloszta, iszloszta didžiausias iszloszimas!"

— Isztikrò? Paklause abudu kaimynu vienu ypu ir stveresi žiureti su ypatingu domesiu in laikraszti paraszyto praneszimo.

— Ar tikrai Tamsta turi ta numeri nusipirkes, ponas Vaizgira?

— Taip, taip, tai yra tas pats numeris, asz ji jau atmintinai žinau. Insitikinimui asz da turiu ta numeri nuo ketvirtos loszimu klases, žiurekite sztai.

— Tikrai tai yra tas pats numeris, kuris laikrasztyj stovi. Numeris 179355, ir tuo yra iszloszta 500,000 litu!

Reikia pasakyti, Tamsta Vaizgira, esi laimes paukszcztis. Tureti taip gera užsiemima, o prie to da toki iszloszima. Tamsta vienu kartu staiga turtuoliu tapai. Sveikiname.

Ir abudu nusilenke garbingai priesz naujai pakepta turtuoli, lyg tuo noredami iszreikti ar ir jiems netektu nors maža dalele didelio iszloszimo.

— Jums beabejo irgi sziek tiek teks, prabilo linksmam upe Vaizgira. Mano sene nieko da nežino apie tai. Ka ji darys kai sužinos musu didele laime. Ji turi da sziandien surengti iszkilminga vakariene, o asz statau deszimts bonku geriausio vyno. Tukstantis litu man sziandien nieko nereiszkia.

Kaimynai sužaveti pažadais lydejo pona Vaizgira namo. Smukles savininkas džiauges pažadetu vynu, o kriauczius tik seile rijo.

— Kas czia do laime patike, klause Vaizgiriene, pamacziusi vyra.

— Kas do laime? Džiaugkis sene ir, linksminkis su manim, Vaizgirai jau paskutine bulkaite sziandien iszkepe. Mes dabar esame turtingi žmones ir nereikalinga bus dirbti. Mes iszloszem.

— Mes, isz, isz, loszem, vos isztare kepejo žmona ir nustebus žiurejo in savo vyra.

— Taip mes iszloszem, pakartojo jis ir tuo tarpu isztraukes isz kiszenio laikraszti isztiese jai po nosia.

— Žiurek sze, czia stovi juoda ant balto: numeris 179355 iszlosze penkis szimtus tukstancziu litu tai yra veik milijonas! Mes turtingi, sene; mes turtingi! Eik atneszk tuoj szen loterejo bilieta.

Vaizgirienes veidas iszbalo kai drobe.

— Bilieta, prabilo ji, koki bilieta manai tu?

— Kaip? Kaip gali tu taip kvailai da klausti. Labdaringos Raudonojo Kryžiaus loterejos bilieta. Numeris 179355, kuris mums tiek daug pinigo kainova.

— Mes neturime jokio bilieto dabar. Asz....

— Ka? Asz gi tau pinigu daviau jam nusipirkti.

— Tas taip, bet tuomet asz macziau, kaip nenoriai tu ta darei tai ir pamaniau sau: pagaliau bus daug iszmintingiau jei už tos pinigus nupirksiu savyrui anuja žiemai palta. Sztai jis.

Storas kepejas insiutes pykcziu pradejo taip szelsti, koliotis ir keikti jog ji atlydeje ir daug tikeje pasipelnyti kaimynai spruko kas sau pro duris. Vargszei žmonai už savo nelaiku taupuma teko iszkesti visa vyro pykczio perkunija, kurios žaibai ir griausmai szelo kuo ne visa nakti. O kiek aszaru buvo iszlieta. Ju upeliai tekejo per veida vargszes žmonos.

Bet po audrai buvo giedra.

Kita ryta Vaizgirene atnesze savo vyrui nauja laikraszczio numeri ir džiaugsmingai rode stambiomis raidemis paraszyta skelbima. Ten buvo paraszyta:

Atitaisymas: "Vakaryksczіam musu laikraszczio numery pateko spaudos klaida. Raudonojo Kryžiaus loterijos loszimuose reikia skaityti iszloszusi 500,000 numeri ne 179355, bet 77355.

— Žiurek mielas, Motiej, mes neiszlosze esame, prabilo karczia szypsena veide Vaizgirdiene. Džiaukis, kad už tai nors palta turi žiemai.

— Velnias ir tas klaidas daro, piktai bumptelejo kepejas. Tai mat kaip tai yra! Pirma tenka pyktis del daug iszleisto pinigo, kuri loterijos bilietas kainuoja, paskiau lukuriuok, nekantrauk savaitems, toliaus džiaugiesi isz proto, nes manai iszloszes ir pagaliau vel siunti pykcziu, kad jokio bilieto nesa.

— O mat, reikia džiaugtis

(Tasa Ant 2 puslapio)

Pirkie U. S. Bonus

Uncle Sam Says

There's nothing like a back-log of U. S. Savings Bonds to enable one to stand up and look the world in the eye. And you'll be clutching a handful of them before you know it if you enroll now for the regular purchase of U. S. Savings Bonds. With these bonds you'll lose the uncomfortable feeling that you're not getting ahead. What's good for you is good for your country, so start accumulating those Savings Bonds now. In ten years you get back $4 for every $3 you invest today. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work, or, if self-employed, for the Bond-a-Month Plan at your bank.

U.S. Treasury Department

Pirkie U. S. Bonus Sziandien!

"LINKEJIMAI" del Kaledu ir Nauju Metu Kortas (Tiktai Angliu Kalboj), su konvertoms. Nr. 1 Setas--50 Kortas su konvertoms $1.00; Nr. 2 Setas--50 Kortas su konvertoms $1.00; Nr. 3 Setas--16 Labai gražios Kortos del Kaledu su konvertoms $1.00. Prisiunskite pinigus tiktai per postal nota, money-orderi arba pinigus per registravota laiszka. Adresas:
Saule Pub. Co., Mahanoy City, Pa.

PONAI BIZNIERIAI!

Geisdami apteikt savo gerus Kostumerius, privalo isz laiko duoti atspaudyt

Sieninius Kalendorius Ant 1949 m.,

ir iszsirinkti kokiu nori iszsirinkt.

Dabar Laikas! Užsikalbyt **ir nelaukti ilgai! Nes kas pirmesnis, tas gales iszsirinkti puikesnius!!!**

**SAULE PUBL. CO.,
Mahanoy and A Strs.,
Mahanoy City, Penna.**

Žinios Vietines

— Utarninke pripuola Szv. Gertrudos.

— Ponas A. Slavinskas, su paczia isz New Philadelfijos, ana diena motoravo in miesta su reikalais, ir prie tos progos atlauke "Saules" redakcija, atnaujinti savo prenumerata už laikraszti. Acziu už atsilankyma.

— Seredoj Szv. Gregoriaus.

— Kart Parte kuri buvo laikyta Nedelioje, per Szv. Magdalenos draugija, parapijos svetaineje buvo pasekminga, kurioje dalyvavo daugelis žmoniu ne tik isz miesto, bet ir isz visos apylinkes. Visi svetelei buvo užganadinti isz puikaus ir smagaus vakarelio.

— Ketverge Ded Bas SS. Petro ir Povilo.

— Petnyczioj, apie 7:45 valanda vakare du automobiliai susidure ant Schuylkill Haven vieszkelio. Sekantieji likos sužeisti ir randasi Pottsville ligonbute: Pranas Maciejunas, 55 metu amžiaus isz Hills peczes, likos sužeistas in tiesa koja; Juozas Urbonas, 31 metu sužeistas in galva, jo pati Klara, 27 metu, sužeista in szlauni; o josios motina ponia Teresa Szadžiene nuo 907 E. Pine Uly., sužeista in ranka ir kluba. Bledies padaryta ant $1,300. Policija tyrineja atsitikima.

Frackville, Pa. — Antanas Smaidžiunas (Smuden), 83 metu amžiaus nuo 233 N. Broad Mt. Ave., kuris sirgo per szeszis menesius, numire Petnyczioj, 7-ta valanda vakare savo namuose. Gimes Lietuvoje, atvyko in Shenadoryje 1893 metuose, o dvideszimts penki metai atgal jis su savo szeimyna persikrauste in Frackville. Velionis kitados dirbo angliakasyklose. Prigulejo prie Apreiszkimo P. M. parapijos. Paliko trys dukterys: P. Alksniene isz Gilberton; S. Kerczinskiene, Mt. Carmel ir A. Czukauskiene, mieste; sunu Petra kuris tarnauja armijoje Middletown; 8 anukus ir 2 proanukus. Laidotuves invyko Utarninke, su apiegomis Apreiszkimo P. M. bažnyczioje 9-ta valanda ryte ir palaidotas in parapijos kapines.

St. Clair, Pa. — Szvento Kazimiero parapijos Metinis Bankietas buvo gražus ir szaunus. In vakariene susirinko labai gražus skaiczius žmoniu, kurie gardžiai pavalge ir smagiai pasilinksmino.

Ne tik szitos parapijos žmones, bet ir visu apylinkiu svecziai kas metai laukia szitos metines vakarienes, nes czia visi labai gražiai ir Lietuviszkai pasilinksmina.

Svecziu buvo isz toli ir arti, isz Shenandoah, Mahanoy City, Girardville, Minersville, Reading, Philadelphia ir net isz Baltimores.

Vakaro vedejas buvo Kun. Jeronimas J. Bagdonas, vikaras isz Szv. Vincento parapijos, Girardville, Pa. Klebonas, Kunigas Petras Laumakis pasake inžangine kalba, pasveikindamas visus ir visiems padekodamas už atsilankyma. Daktaras Vincas Mikutaviczius, muzikos profesorius ir vargonininkas skambino ant pijano kai visi saleje giedojo ir dainavo.

Laukia Inpedinio

Kudikis kurio Karalaite Elzbieta laukia, užgims taip kaip tu ir asz užgimem, be marszkiniu. Bet jis bus mums lygus visai neilgam. Czia Slauges parodo kodel tas kudikis nebus toks, kokie mes buvome, nes jos czia jau turi surengusios visa eile drabuželiu ir zabovu tam karalaicziui ar karalaitei.

Karaliszka szeimyna jau dabar rengiasi prie krikszstynu, kurios bus didžiausios ir puoszniausios, kokiu dar Anglijoje nebuvo. Visi tikisi ir laukia vaiko, bet prisirenge ir mergaituke priimti.

Buckingham Palace, London, Anglija. — Nedelioj, 9:14 valanda vakare, garnys paliko sveika ir druta suneli del Karalaitei Elzbietai.

Reikia pasakyti, kad St. Clair žmones dar labai gražiai palaika savo kalba, nes labai gražiai lietuviszkai dainavo visi.

Ponia Misoniene sudainavo kelias lietuviszkas daineles. Jos balsas gražus, pilnas ir tyrus.

Prakalbas pasake Kun. Pijus Czesna, klebonas Szv. Juozapo parapijos Mahanoy City, ir Kunigas Mykolas F. Daumantas, klebonas Szv. Vincento parapijos, Girardville, Pa., kuris yra Kunigu Vienybes Iždininkas. Kunigas Daumantas visiems pranesze kad Sausio (Jan.) menesyje atvažiuoja in musu apylinke Vyskupas Brizgys, kuris neseniai yra atvažiaves isz Vokietijos.

Svecziu tarpe buvo Kun. Mykolas Daumantas, isz Girardville, Kun. Pijus Czesna isz Mahanoy City, Kun. Stanislovas Norbutas isz Frackville, Kun. Klemensas Batutis isz Tamaqua, Kun. Aleksandras Alauskas isz Reading, Kun. Jonas Gibas isz Philadelphia, ir Kun. Jeronimas J. Bagdonas isz Girardville.

AMERIKIECZIAI TRAUKIASI

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

riszka valdžia. O isz to uosto Kiniecziai bega ir traukiasi, nes jie nujauczia kad Komunistai ta miesta užima. Žmones kabinasi ir lipa ant traukiniu, vagia arklius ir vežimus; visomis galiomis stengiasi kuo toliausia nuo to miesto pasitraukti. O Amerikiecziai kaip tik in ta miesta veržiasi, nes jiems buvo praneszta kad Amerikos kariszki laivai tenai ju laukia.

Kiek dabar galima dažinoti, tai iszrodo kad Kiniecziu visa valdžia gali sugriuti, ir Komunistai visa ta kraszta gali paimti.

Amerikos valdžia galvatrukcziomis dabar siunczia, pinigu, maisto ir kariszku ginklu kad nor kiek paremus Kinieczių valdžios armijas.

Pirkie U. S. Bonus Sziandien!

SKAITYKITE "SAULE"

KOMUNISTAMS RIESTAI FRANCUZIJOJE

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

Kai rinkimai Francuzijoje prauže ir kai balsai, votai buvo suskaityti, Komunistai dažinojo labai liudnas žinias; isz asztuonios deszimts keturiu vietu Francuzijos Taryboje, kurias jie pirmiau turejo ir valde, jiems tebeliko tik szesziolika. Taryba Francuzijoje yra kaip musu Senatas.

Daugiausia laimejo ir labiausiai sustiprejo Komunistus baisiausias neprietelis, Generolas De Gaulle, kurio brolis Pierre yra Paryžiaus Mayoras ir labai intakingas savo partijoje. Francuzai tikisi kad jis visa savo partija ves ir valdys ateinancziais metais.

Komunistai dabar stengiasi pasiaiszkinti ir drasos rasti, sakydami kad rinkimai neparodo žmoniu noro ar nusistatymo, bet jau visiems aiszku kad Francuzams ligi gyvo kaulo insipyko Komunistu sauvaliavimai. Generolas De Gaulle prie saves jau prisitrauke Kataliku Partija, kuria pirmiau vede buves Premieras Georges Bidault.

Kitas baisus smugis Komunistams yra kad beveik visos straikos nepasiseke. Beveik visi mainieriai sugryžo in mainas, kiti fabrikuose neklauso Komunistu ir nestraikuoja. Francuzai darbininkai dabar, nors galu gale suprato kad ju vienatine vilties nera Kremline, bet Washingtone.

Generolas De Gaulle prie saves turi prisitraukes beveik visus Francuzus, bet dar jo laukia didelis darbas; jis turi dabar su Amerikos didžiunais kaip susitaikinti ar nors susitarti, nes Amerikos Sztabas nera jam palankus.

VOKIECZIAI STRAIKUOJA

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

visus Vokieczius darbininkus atsiminti ka tokios straikos reiszkia visiems Vokiecziams, kuriems angliu ir kito tavoro dabar labai reikalinga. Armijos Karo Sztabas sako kad czia yra grynai Vokiecziu klausimas ir jie patys turi ta klausima iszriszti, bet kad jie su savo straikomis niekam kaip tik sau pakenkia.

Viso to klausimo iszriszimas nera in didesnes algas ar in pigesni pragyvenima, bet in geresni darba kad visko daugiau butu pagaminta. Kai angliu bus daugiau tai anglys atpigs, kai ukininkai daugiau vaisiu parupins, tai maistas atpigs. Bet didesnes algos niekam gero neatnesz, nes tada pragyvenimas dar labiau pabrangs.

6,000 AMERIKIECZIU ANGLIJOJE

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

Czia randasi apie devynios deszimts Amerikos kariszku eroplanu, B-29 bomberiu. Szitiems eroplanams reikia ne tik lakunu ir kareiviu, bet ir daug darbininku juos prižiureti ir intaisyti.

Anglijos Apsaugos Ministeris sako kad czia tiktai pradžia, kad dar daug daugiau Amerikiecziu pribus in Anglija už trumpo laiko.

KARAS KINIJOJE

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

sias ir svarbiausias, nes czia bus nutarta ir parodyta, kas Kinijos kraszta valdys; Komunistai ar Kiniecziai.

Amerikos kariszki eroplanai dabar veža visus Amerikiecziu isz tu krasztu kur tas karas siauczia. Czia randasi tukstantis Amerikiecziu. Amerikos Karo Sztabas sako kad visi bus isz ten iszvežti in kelias valandas.

JUREIVIAI STRAIKUOJA

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

Kanada ir tenai randa uostus. Isz ten keleiviai traukinais ar eroplanas pargryžta in Amerika. Daug žmoniu dabar nevažiuoja laivais, bet eroplanus, ir laivu kompanijos daug biznio patrotina.

Kitos tokios straikos jau deszimts sanvaicziu kaip tesiasi ant Pacifiko pakrantes. Unijos ir kompanijos atstovai stengiasi susitarti ir straikas nutraukti, bet kol kas, kai szita straipsneli raszome dar nieko tikro nematyti ir negirdeti.

JAPONIJOS PREM. TOJO KALTAS UŽ ŽMOGŽUDYSTES

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

džios insakytas, ar nors valdžios pavelintas ir tie kurie tuo laiku buvo valdžioje yra kalti."

Szitas tarptautinis teismas teipgi pareiszkia, kad Japonai, "nuo karo pradžios iki pabaigos nesilaike kariszku instatymu ir sutarcziu. Japonai stengiesi baltus žmones pažeminti ar ju dvasia palaužti. Japonai valge žmogiena, ne už tai kad jiems pritruko maisto, bet isz to piktumo, kerszto ir pagiežos priesz visus baltus žmones, o ypatingai priesz Amerikiecziu. Japonai iszžudydavo visus jurininkus ant suimto laivo, ir nei vieno neimdavo nelaisven."

Teisejai surasze szimto trisdeszimts szesziu puslapiu knyga apie szitus Japonu žvierisz:kumus, kada szimtai tukstancziu žmoniu buvo kankinami ir milijonai pražuvo.

Skerdynes budavo tokios dideles ir baisios, kad tame raszte nebuvo galima vardais iszvardinti visus nukankintus, bet tik tu miestu ar vietu vardai buvo intraukti.

Japonai iszsimislydavo velniszkus kankinimo budus savo belaisviams. Teisejai sako kad nežiurint kaip žvieriszkai Nacziai Vokiecziai pasielge su belaisviais, tenai daug daugiau iszliko gyvu, negu po Japonu botagu.

Tuose patikrintuose rasztuose yra pamineta Bataan, Hong Kong, Burma Siam, Nanking, Shanghai ir Manila.

Daugiau negu 27,500 Amerikiecziai ir Filipinai pražuvo, buvo nukankinti in O'Donnell tvirtove nuo Balandžio iki Gruodžio, 1942 metuose. Daugiau negu 16,000 Anglijos kareiviu pražuvo, bestatytdami geležinkeli in Burma-Siam kai jie buvo paimti in nelaisve.

Per visa ta laika Japonijos diplomatai lipszniai ir gražiai atsakydavo, pasiaiszkindavo ir užtikrindavo kad visi belaisviai yra labai gerai prižiuromi ir aprupinami.

Teismas nei vieno valdininko ir nei vieno karininko czia nepateisina, bet sako kad visi tie kurie buvo valdžioje ar Armijos Sztabo valdyboje nuo 1931 metu iki kares užsibaigimo, yra kalti už tas žmogžudystes ir už tuos žvieriszkumus. Ir labiausiai kaltas yra Japonijos Premieras Tojo!

VAIKAS PERDURTAS

Vaiko Draugas Užpykes Ji Perdure Su Peiliuku

PHILADELPHIA, PA. — Mark Moses, keturiolikos metu amžiaus vaikas, nuo 813 Lombard ulyczios buvo per pilva perdurtas savo namuose, kai jis susiginczino su savo draugu apie kokia ten programa ant radijo.

Vaikai klausiesi radijo ir nei už szi, nei už ta susipyko, susiginczino ir susipesze. Draugas iszsitrauke maža peiliuka ir pervere Mark Moses.

Draugas buvo suimtas ir suaresztuotas, bet mes jo vardo nepaskelbsime, nes negerai jaunu vaiku vardus skelbti, kai jie prasikalsta. Tiems vaikams toks paskelbimas gali visa ju amžiu kenkti, o isz kitos puses nesveika ju vardus skelbti kad isz ju nepadaryti didvyrius, kad jie nepasigirtu kad sztai kokie jie drasuoliai kad net ir laikraszcziai ju vardus skelbia. Už tai "Saules" redakcija visados stengiasi kuo mažiausia apie tokius raszyti, ar nors ju vardu nepamineti. Szitas vaikas buvo padetas in pataisu namus, o jo draugas buvo nuveztas in ligonine.

Lietuvaite Naszlaitele, Jau Atvyko In Amerika

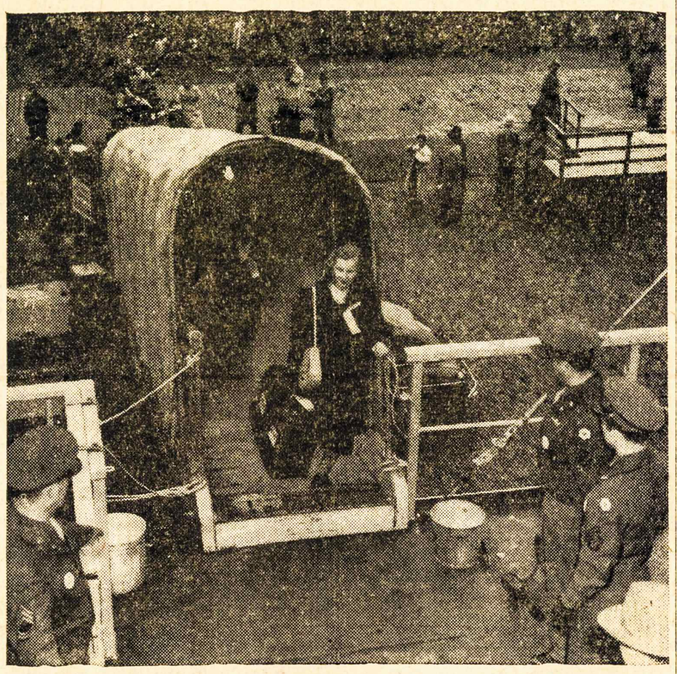

Szitas paveikslas buvo nutrauktas in Bremerhaven, Vokietijoje, isz kur dabar ima važiuoti apie du szimtai penki tukstancziai benamiu žmoniu. Jie laukia isz kaleinos, isz eiles, važiuoti in Amerika.

Janina Cerzaskaite, Lietuvaite trylikos metu amžiaus naszlaitele iszvažiavo isz Bremerhaven in armijos laiva "General Black." Ji jau atvažiavo in Amerika, apie kuria ji tiek daug stebuklu yra girdejusi.

ISPANAI PRASZO PASKOLOS

(Tasa Nuo 1 Puslapio)

kad jis yra Katalikas ir kad jo krasztas yra Katalikiszkas. Jeigu mes jau taip kerszinama jam už tai kad jis buk neva buvo susidejes su Faszistais per kara, tai kam mes taip greitai kitiems dovanojome ir dabar su savo prieszais pasibucziuojame?

NUŽUDE SAVO ŽMONA

LANCASTER, PA. — Trisdeszimts dvieju metu amžiaus moteriszke buvo savo vyro ant smert nuszauta, kai ji paliko Bearings Company fabrika, ant Harrisburg ulyczios. Ji buvo tarpe trisdeszimts žmoniu, kai jos vyras ja nuszove.

Policija sako kad Ponia Mary Russo, nuo 109 South Duke ulyczios ant syk pasimire kai kulka isz jos vyro revolverio iszplesze skyle jos galvoje.

Vyrai ir moterys, kurie buvo tenai nustvere jos vyra George, keturios deszimts metu amžiaus kai jis dar norejo nuszauti savo žmonos drauge, Gertrude Cooper.

Suimtas ir in kalejima patupintas jos vyras, ant keliu atsiklaupes sake kad "asz ta padariau, ka man nereikejo padaryti."

Veliau jis buvo patrauktas in teisma priesz teiseja James Forrest, kuris pasake kad tam žmogžudžiui nera jokios kaucijos. Kai jam buvo praneszta kad jo žmona pasimire jis pasake, "Asz žinau kad asz negerai padariau. Asz gailiuos. Asz noriu mirti."

Jiedu buvo ženoti penkis metus, bet persiskyre Liepos menesi. Jis iszejo isz namu ir kitur apsigveno, o ji pasiliko namie. Bet abudu dirbo tame pacziame fabrike.

Policija sako kad George Russo per visa sanvaite nedirbo ir kasdien gere. Ta nelemta diena Ponia Russo su savo drauge Gertrude Cooper iszejo isz to fabriko sykiu. Gertrude Cooper sako, "Mudvi iszejome sykiu isz fabriko ir asz pamacziau kad George stove skersai ulyczia su revolveriu rankoje. Kai tik mes trepais nužengeme jis paleido szuvi isz to revolverio."

Ponia Russo krito ant ulyczios. Jis tada puoliesi ant Gertrude Cooper, bet nesuspejo ja nuszauti. Gertrude Cooper stengiesi pasikavoti už automobiliaus. Jis sako kad jis ja kaltino, už visas savo bedas namie. Kai jis negalejo pasivyti Gertrude Cooper, jis puoliesi ant savo jau gulinczios žmonos ir pradejo jos galva daužyti su revolveriu. Tada keli vyrai ji nustvere ir pradejo ji daužyti kol policija pribuvo.

L. TRASKAUSKAS

LIETUVISZKAS GRABORIUS

Laidoja Kunus Numireliu. Pasamdo Automobilius Del Laidotuviu, Kriksztiniu, Vestuviu Ir Kitokiams :: Reikalams ::

535 WEST CENTRE STREET
Telefonas Nr. 78
MAHANOY CITY, PENNA.